

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 59/24

Luxembourg, 22. marec 2024

Sodna statistika 2023: potrditev strukturne rasti števila sporov pred Sodiščem

Delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče (ki je v zadnjih letih podvojilo svojo zmogljivost) bo omogočil bolj uravnoteženo porazdelitev delovne obremenitve med sodiščema

Sodišče

- **Povečanje števila direktnih tožb** (ničnostne tožne in tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti, zlasti na področju okolja), vloženih pri Sodišču.
- Na področju predhodnega odločanja je bilo leta 2023 Sodišču predloženih največ vprašanj s področja območja svobode, varnosti in pravice (zlasti v zvezi s **pravico do azila**).
- Geografski izvor predlogov za sprejetje predhodne odločbe:
 - v preteklem letu so se na Sodišče obrnila sodišča vseh držav članic brez izjeme, kar kaže na vitalnost dialoga „med dvema sodiščema“;
 - porast števila predlogov sodišč iz **Bolgarije, Poljske in Romunije**.

Splošno sodišče

- **Prag 20.000 zadev, vloženih pri Splošnem sodišču od njegove ustanovitve**, je bil dosežen.¹
- Porast vloženih zadev je mogoče ugotoviti zlasti na področju **intelektualne lastnine** ter ekonomske in monetarne politike (zlasti **bančnega prava**).
- **Povečanje števila končanih zadev** in ohranitev **trajanja postopkov na zadovoljivi ravni** (povprečno 18,2 meseca) zaradi učinkovitega vodenja zadev in učinkov podvojitve števila sodnikov.
- **Povečanje števila zadev, ki so jih končali razširjeni senati** petih sodnikov (123 zadev oziroma +23 %).

Število zadev, vloženih pri obeh sodiščih leta 2023, je prvič v zgodovini institucije preseglo simbolični prag 2000. Vendar to skupno število zajema niz 404 zadev, ki so bile pri Splošnem sodišču vložene oktobra 2023 in ki so v bistvu enake.² Če se te zadeve ne upoštevajo, je število vloženih zadev še vedno zelo visoko, vendar blizu tistemu iz prejšnjih let (1710 leta 2022 in 1720 leta 2021).

Ti podatki torej potrjujejo trend rasti števila vloženih zadev, ki se ugotavlja v zadnjem desetletju. To povečanje je strukturno, zlasti pri Sodišču.

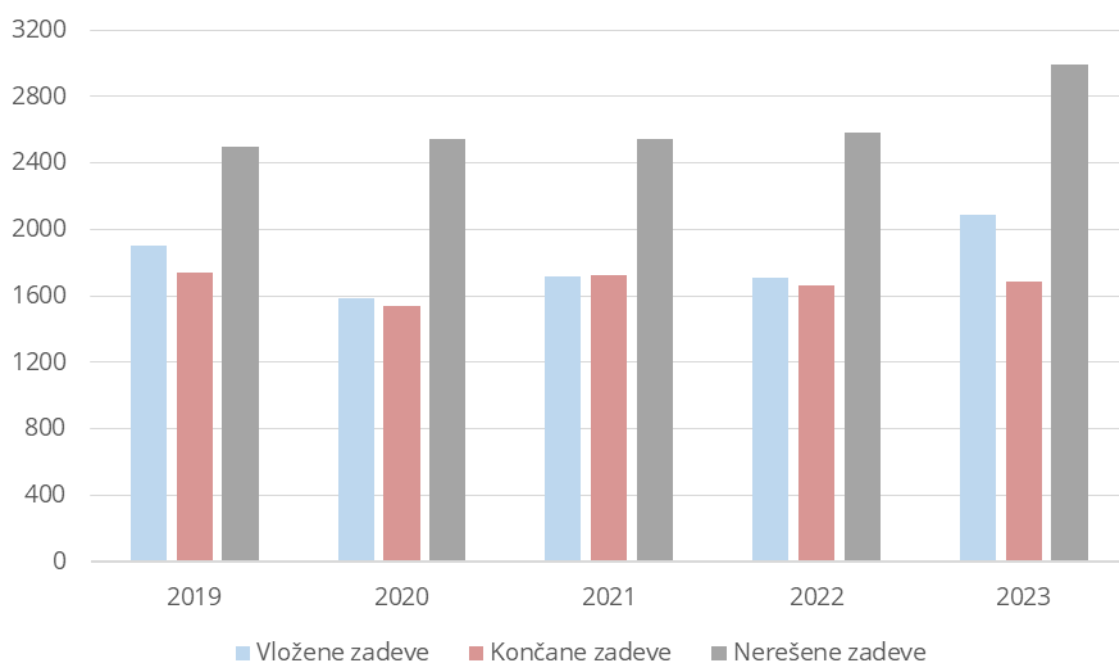
Tako je Sodišče med letoma 2014 in 2018 v povprečju prejelo 723 zadev na leto, medtem ko je to povprečje med

letoma 2019 in 2023 znašalo 833, kar pomeni povprečno 15-odstotno povečanje (110 zadev na leto).

Kar zadeva število obravnavanih zadev, sta Sodišče in Splošno sodišče leta 2023 končali skupno 1687 zadev, kar je nekoliko več od povprečja v zadnjih letih (1667 zadev na leto med letoma 2019 in 2022).

Število nerešenih zadev je v primerjavi s prejšnjimi leti ostalo stabilno (če se ne upoštevajo 404 enake zadeve, vložene pri Splošnem sodišču, ki so že bile omenjene).

Splošni razvoj sodne dejavnosti institucije med letoma 2019 in 2023

Splošni pregled	2019	2020	2021	2022	2023
Vložene zadeve	1905	1584	1720	1710	2092
Končane zadeve	1739	1540	1723	1666	1687
Nerešene zadeve	2500	2544	2541	2585	2990

Sodišče

Statistični podatki preteklega leta znova odražajo **veliko dejavnost Sodišča v zadnjih letih**. Leta 2023 je bilo Sodišču predloženih 821 zadev, kar je nekaj več kot leta 2022, končalo pa je 773 zadev, kar je precej blizu številu iz prejšnjih treh let. Povprečno trajanje postopkov, če se upoštevajo vse vrste zadev skupaj, je bilo 16,1 meseca, število nerešenih zadev pa je bilo na dan 31. decembra 2023 1149.

Tudi razčlenitev sporov po naravi zadev je na splošno podobna razčlenitvi sporov iz prejšnjih let, saj predlogi za sprejetje predhodne odločbe in pritožbe še vedno predstavljajo več kot 90 % vseh zadev, predloženih Sodišču.

Pomemben razvoj, na katerega je treba opozoriti, zadeva povečanje števila direktnih tožb. Medtem ko je to število leta 2021 doseglo zgodovinski spodnji prag s samo 29 novimi zadevami, je namreč leta 2023 znašalo 60, kar

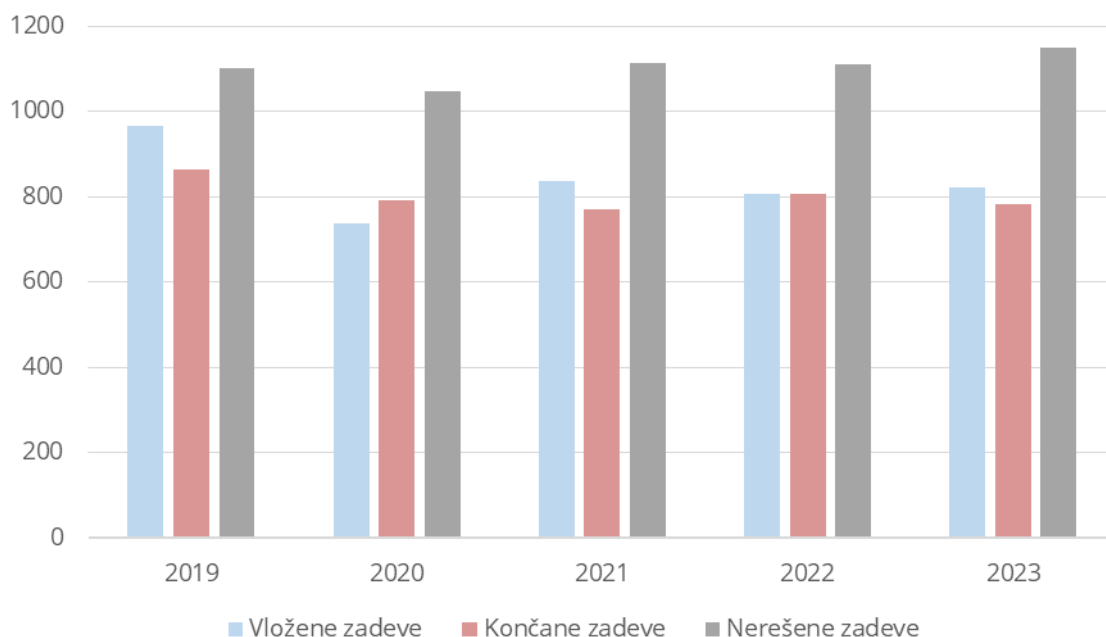
je več kot dvakrat toliko. Ta porast je mogoče pojasniti tako s povečanjem števila ničnostnih tožb (osem tožb, vloženih leta 2023, v primerjavi s samo dvema leta 2022), pri čemer je ena sama država članica (Poljska) v zadnjem letu vložila sedem tožb zoper akte, ki jih je sprejel zakonodajalec Unije (na področjih varstva okolja in energetske učinkovitosti), kot tudi s porastom števila tožb zaradi neizpolnitve obveznosti države: Komisija se je leta 2023 odločila, da začne več vzporednih postopkov za ugotavljanje kršitev proti nekaterim državam članicam, zlasti na področju **okolja**.

Na področju predhodnega odločanja so bila vprašanja, predložena Sodišču leta 2023, najštevilčnejša (82) na področju območja svobode, varnosti in pravice, pri čemer se je večina nanašala na razlago pravil o pravici do azila in o sistemu mednarodne zaščite. Tako kot leta 2022 so se številna vprašanja za predhodno odločanje nanašala na področja obdavčitve (53), varstva potrošnikov (52) in prevoza (40).

Zadnje mesece leta 2023 so zaznamovala pogajanja o zakonodajni zahtevi, ki jo je Sodišče novembra 2022 poslalo Evropskemu parlamentu in Svetu, da bi se na eni strani **na Splošno sodišče prenesla pristojnost Sodišča za predhodno odločanje na šestih posebnih področjih (davek na dodano vrednost (DDV), trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturo, odškodnina in pomoč potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev ter sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov)** in da bi se na drugi strani razširilo področje uporabe mehanizma predhodne dopustitve pritožb zoper odločbe Splošnega sodišča, ki je začel veljati maja 2019.

Kot je poudaril Koen Lenaerts, predsednik Sodišča Evropske unije, se bo „*Sodišče tako lahko bolj osredotočilo na svoje osrednje naloge ustavnega in vrhovnega sodišča Unije. Dogajanja zadnjih let se namreč odsevajo v sporih pred Sodiščem, za katere so značilne občutljive teme, kot so ohranjanje vrednot pravne države v okviru nacionalnih pravosodnih reform, azilna politika in politika priseljevanja, varstvo osebnih podatkov in uporaba pravil konkurence v digitalni dobi, boj proti diskriminaciji ter okoljski, energetski in podnebni izzivi.*“

Splošna dejavnost Sodišča: vložene, končane in nerešene zadeve (2019–2023)

Splošni pregled	2019	2020	2021	2022	2023
Vložene zadeve	966	737	838	806	821
Končane zadeve	865	792	772	808	783
Nerešene zadeve	1102	1047	1113	1111	1149

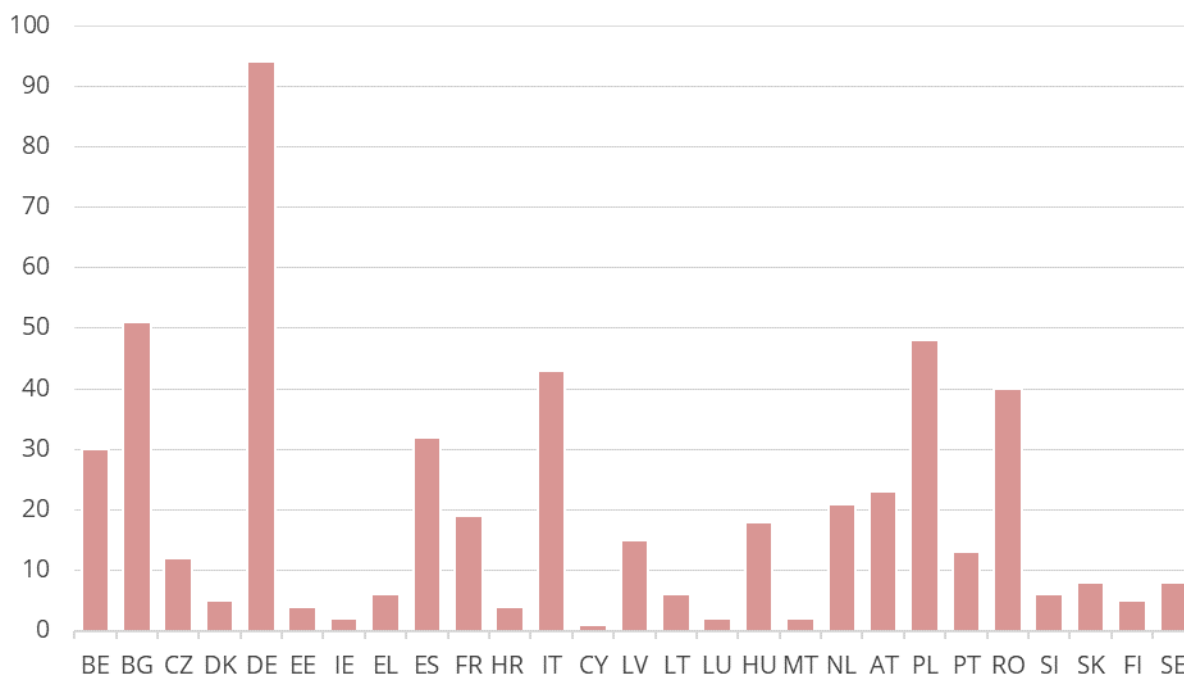
V zvezi z geografskim izvorom predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki so na Sodišče prispeli leta 2023, je treba opozoriti, da so se v preteklem letu na Sodišče brez izjeme obrnila sodišča vseh držav članic, kar kaže na vitalnost dialoga med „dvema sodiščema“, vzpostavljenega s Pogodbama.

Ugotoviti je mogoče, da so leta 2023 največ predlogov za sprejetje predhodne odločbe na Sodišče naslovila **nemška (94), bolgarska (51), poljska (48), italijanska (43), romunska (40), španska (32) in belgijska (30)** sodišča.

Kar zadeva Poljsko, je število predlogov za sprejetje predhodne odločbe, vloženih leta 2023, največje število od pristopa te države k Evropski uniji pred 20 leti, medtem ko se število predlogov bolgarskih sodišč leta 2023 približuje rekordnemu številu predlogov, ki so jih ta sodišča vložila leta 2021 (58 predlogov).

Podobno je mogoče ugotoviti v zvezi s predlogi za sprejetje predhodne odločbe iz Romunije. Romunska sodišča so s kar 40 predlogi, naslovljenimi na Sodišče leta 2023, namreč vložila veliko število predlogov za sprejetje predhodne odločbe, kar prav tako spominja na vrh, ki je bil dosežen leta 2019, ko je bilo Sodišču predloženih 49 predlogov.

Zadeve v zvezi s predhodnim odločanjem, ki so jih pri Sodišču vložila sodišča držav članic (2023)

BE	BG	CZ	DK	IZ	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Skupaj
30	51	12	5	94	4	2	6	32	19	4	43	1	15	6	2	18	2	21	23	48	13	40	6	8	5	8	518

Splošno sodišče

V letu 2023 je reforma Splošnega sodišča, ki je določala podvojitev števila njegovih sodnikov (Uredba št. 2015/2422), v celoti dosegla svoj učinek. To dokazuje sodna statistika tega sodišča. Splošno sodišče je končalo 904 zadeve ob 1271 vloženi zadevah (868 zadev, če se ne upoštevajo 404 enake zadeve, vložene konec leta, ki so bile že omenjene). Poleg tega se je povprečno trajanje postopkov ohranilo na zadovoljivi ravni: v povprečju 18,2 meseca, kar je kazalnik učinkovitega vodenja zadev.

Kot je poudaril Marc van der Woude, predsednik Splošnega sodišča, je „Splošno sodišče celo leto 2023 nadaljevalo postopek modernizacije, zlasti da bi izboljšalo obravnavanje najboljsežnejših in najbolj kompleksnih zadev. Te zadeve, običajno na področju gospodarskega in finančnega prava, si zaslužijo proaktiven in prilagojen pristop tako pri dodeljevanju sredstev kot pri načrtovanju dela. Ta pristop, v katerega bodo vključeni predstavniki strank, bo omogočil skrajšanje trajanja postopkov in bolj ciljno usmerjen odziv na pričakovanja strank.“

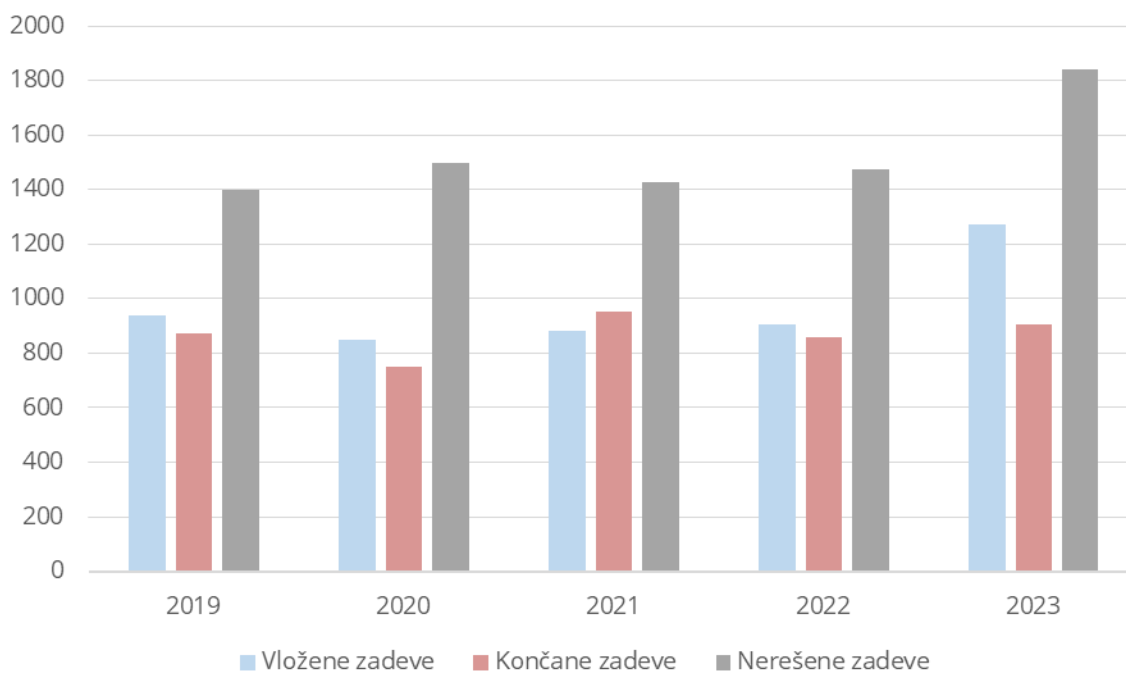
Na področju sporov pred Splošnim sodiščem je mogoče med drugim ugotoviti porast na področju **intelektualne lastnine** (310 v primerjavi z 270 leta 2022) ter na področju ekonomske in monetarne politike, ki med drugim vključuje **bančno pravo** (56 novih zadev, vloženi leta 2023). Poleg tega so spori v zvezi z **omejevalnimi ukrepi** še naprej prispevali k dejavnosti Splošnega sodišča, vendar v manjšem obsegu kot leta 2022: 63 zadev, vloženi leta 2023, v primerjavi s 103 zadevami leta 2022. Nove zadeve s tega področja se v veliki večini (41 od 63 zadev) nanašajo na sklop omejevalnih ukrepov, ki jih je Evropska unija leta 2022 sprejela v zvezi s fizičnimi osebami in subjekti v okviru konflikta med Rusijo in Ukrajino. Opozoriti je treba tudi, da je leta 2023 prišlo do nove vrste sporov, ki se nanašajo na regulacijo digitalnih trgov in storitev.³

Poleg tega je bil trend povečanja števila zadev, ki so jih končali razširjeni senati, potrjen s 123 zadevami (+23 % v primerjavi z letom 2022), kar predstavlja skoraj 14 % vseh končanih zadev. Opozoriti je treba tudi, da je eno zadevo

(T-65/18 RENV, Venezuela/Svet, v zvezi z omejevalnimi ukrepi glede na razmere v Venezueli) končalo Splošno sodišče, ki je odločalo v velikem senatu (15 sodnikov).

Prav tako je Splošno sodišče v pričakovanju delnega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje na nekaterih posebnih področjih in razširitve mehanizma predhodne dopustitve pritožb vse leto 2023 pripravljalo potrebne spremembe podrobnih pravil za svojo organizacijo in svoja prihodnja postopkovna pravila.

Splošna dejavnost Sodišča: vložene, končane in nerešene zadeve (2019–2023)

Splošni pregled	2019	2020	2021	2022	2023
Vložene zadeve	939	847	882	904	1271
Končane zadeve	874	748	951	858	904
Nerešene zadeve	1398	1497	1428	1474	1841

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Ostanite povezani!

¹ Z vpisom zadeve T-1148/23, PAN Europe/Komisija, vložene 8. decembra 2023.

² Te tožbe (od T-620/23 do T-1023/23) se nanašajo na spremembo sheme prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja evropskih poslancev.

³ Tri tožeče stranke so pri Splošnem sodišču že vložile štiri tožbe, da bi izpodbijale sklepe, sprejete v okviru postopka imenovanja vratarja: zadeve [T-1077/23](#), Bytedance/Komisija (glej tudi sporočilo za medije [št. 28/24](#)), T-1078/23, Meta/Komisija, ter T-1079/23 in T-1080/23, Apple/Komisija.